

***SEVERTRANS AD
SOMBOR***

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE
IZVEŠTAJE
ZA 2019. GODINU**

1. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Društvo "Severtrans" ad iz Sombora (dalje: **Društvo**) je osnovano 31.12.1999. godine na osnovu *Odluke o usklađivanju sa Zakonom o preduzećima i organizovanju*, kao akcionarsko društvo sa 25,96%akcionarskog kapitala radnika i 74,04%društvenog kapitala. Osnovna delatnost je prevoz putnika u drumskom saobraćaju .

Matični broj Društva je 08159246,a Poreski identifikacioni broj 100016243. Sedište Društva je u Somboru,ulica Filipa Kljajića bb.

Društvo ima predstavništva u Novom Sadu i Beogradu na autobuskim stanicama GRAS i BAS,u smislu otpreme autobrašta sa perona.

Društvo je na dan 31. decembra 2019. godine imalo 152 zaposlena, a 31. decembra 2018. godine 156 zaposlena radnika.

Pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su od strane Odbora direktora dana 28.02.2020.god.

Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima.

2. OSNOVE I OKVIR FINANSIJSKOG IZVEŠTAVANJA

Finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu nabavne vrednosti .

Izvršena je procena po fer vrednosti na dan 31.12.2019. i proknjižena pod 31.12.2019.god..čiji su efekti evidentirani na revalorizacionim rezervama. Nije vršena procena vrednosti imovine i obaveza u toku 2018.god.

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji Društva za 2019. godinu su sastavljeni u skladu sa važećim računovodstvenim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 62/2013).

Finansijski izveštaji za 2019. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i podzakonskim aktima donetim na osnovu Zakona. Društvo prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2019. godinu primenjuje:

Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (dalje: Okvir), Međunarodne računovodstvene standarde (dalje: MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (dalje: MSFI) i sa njima povezana tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (dalje: IFRIC), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrena od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (dalje: IASB), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014), utvrđen je i objavljen prevod

Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda koji su u primeni na dan sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom definisani su obrasci finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima, kao i minimum sadržaja napomena uz te izveštaje.

Računovodstveni propisi Republike Srbije odstupaju od MSFI i u sledećem:

- Gubitak iznad visine kapitala prikazuje se kao stavka pasive, koja po definiciji MSFI nema karakter obaveza. Odnosi se na FI za 2016.god.i pre,dok je po FI za 2017.god. I 2018.i 2019.god.Društvo iskazalo kapital.

S obzirom na napred izneto, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI i ne mogu se smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa MSFI.

Društvo je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2 i 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

2.2. Uporedni podaci

Rukovodstvo Društva je procenilo da efekti korekcije grešaka iz ranijeg perioda nisu materijalno značajni i za iste nije izvršeno usklađivanje uporednih podataka, već su evidentirani u tekućem izveštajnom periodu.

2.3. Preračunavanje stranih valuta

Finansijski izveštaji Društva iskazani su u hiljadama dinara (RSD). Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji i funkcionalnu valutu Društva.

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha

Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koja je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

2.4. Primena pretpostavke stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom stalnosti poslovanja Društva, tj. pod pretpostavkom da će ono nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u doglednoj budućnosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su inicijalno priznata po nabavnoj vrednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja izvršeno je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Ulaganja u interno generisana nematerijalna ulaganja, osim kapitalizovanih troškova razvoja, su evidentirana kao rashod perioda u kome su nastali.

Korisni vek nematerijalnih ulaganja je procenjen kao određen i neodređen.

Nematerijalna ulaganja sa određenim korisnim vekom upotrebe se amortizuju u toku korisnog veka trajanja i testiraju se na umanjenje vrednosti kada god se jave indikatori da nematerijalno ulaganje može da bude obezvređeno.

Nematerijalna ulaganja sa neodređenim korisnim vekom upotrebe se ne amortizuju, već se testiraju pojedinačno na umanjenje vrednosti, najmanje jednom godišnje. Procena korisnog veka upotrebe se vrši godišnje sa ciljem da se proveri da li je pretpostavka o neodređenom korisnom veku upotrebe i dalje održiva. Testiranje nematerijalnih ulaganja sa neograničenim vekom trajanja na obezvređenje se vrši od strane nezavisnog (eksternog) procenitelja.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje nematerijalnih ulaganja se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je nematerijalno ulaganje rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između priliva od prodaje i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme, koje ispunjavaju uslove da budu priznate kao sredstvo, odmeravaju se prilikom početnog priznavanja po svojoj nabavnoj vrednosti odnosno, ceni koštanja.

Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate (poklone). Nabavna vrednost izgrađenih osnovnih sredstava je njihova nabavna vrednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

Pod nekretninom ili opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine. Naknadni izdaci u nekretnine, postrojenja i opremu se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društву i da izdaci mogu pouzdano da se izmere. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje ili rashodovanja nekretnina i opreme, priznaju se, u okviru ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda, u bilansu uspeha.

Korisni vek upotrebe sredstva se preispituje najmanje na kraju svake poslovne godine, i ako postoje promene u očekivanoj dinamici trošenja budućih ekonomskih koristi koje su sadržane u sredstvu, stopa amortizacije se menja kako bi se odrazila promenjena dinamika.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke za umanjenje vrednosti.

U više navreta ,2011.i 2013.,2015,2017.i 2019. god.izvršena je procena po fer vrednosti od strane nezavisnih procenitelja čiji su efekti knjiženi na revalorizacione reserve.

Od 2017.god .efekti procene investicionih nekretnina su knjiženi na prihod od usklajivanja vrednosti imovine.

- 2011.god. procena je izvršena od strane nezavisnog procenitelja " Beoconex" Beograd
- 2013.god. procena je izvršena od strane nezavisnog procenitelja-"Confineks" Beograd
- 2015.god. procena je izvršena od strane nezavisnog procenitelja-Udruženja sudskeh veštaka I procenitelja Novi Sad
- 2017.god. procena je izvršena od strane nezavisnog procenitelja L&A Consulting Beograd.
- 2019.god. procena je izvršena od strane nezavisnog procenitelja L&A Consulting Beograd.

3.3. Amortizacija

Otpisivanje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog veka upotrebe.

Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na preostalom korisnom veku upotrebe sredstava, procenjenom od strane rukovodstva Društva.

Stopa amortizacije za glavne kategorije nekretnina i opreme date su u sledećem pregledu:

Nekretnine	1,3-5%

Oprema:		5-10%
Mašine		
Računarska oprema		10%
Transportna sredstva		10%

Primjenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja su sledeće:

Obračun amortizacije nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu.

3.4. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se početno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno priznatu vrednost.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke za umanjenje vrednosti. Amortizacija investicionih nekretnina se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna vrednost rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za procenjene troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz tekući bilans uspeha.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomске koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da izdaci mogu pouzdano da se izmere. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

Na dan 30.09.2015. god. izvršena je procena istih od strane nezavisnog procenitelja - "Udruženja sudskeh veštaka "Novi Sad", efekti proknjiženi na revalorizacione reserve.

Dana 01.01.2017. god. smo promenili računovodstvene politike u delu Investicione nekretnine i od tog dana se vrednuju po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti se evidentiraju kroz Bilans uspeha.

3.5. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Za sredstva koja imaju nedefinisani korisni vek upotrebe i ne podležu amortizaciji, provera da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou.

Na dan izveštavanja rukovodstvo Društva, analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredženo, procenjuje se nadoknadiv iznos tog sredstva kako bi se utvrdio iznos umanjenja vrednosti.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive

vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine.

Nadoknadiva vrednost je fer vrednost sredstva umanjena za troškove prodaje ili vrednosti u upotrebi, u zavisnosti koja od ovih vrednosti je viša.

3.6. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva

Društvo priznaje finansijska sredstva u svom bilansu stanja samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu. Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Društvo izvršilo prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad finansijskim sredstvom.

Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj i za direktno pripisive transakcione troškove (osim u slučaju kada se radi o finansijskim sredstvima koja se vrednuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, kada se transakcioni troškovi tretiraju kao rashodi perioda). Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati sredstvo.

Finansijska sredstva Društva uključuju gotovinu, kratkoročne depozite, hartije od vrednosti kojima se trguje, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja, date kredite i pozajmice, kao i učešća u kapitalu (osim učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih društava i zajedničkih poduhvata) (*prilagoditi*).

Naknadno odmeravanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije. Finansijska sredstva se klasifikuju u sledeće kategorije: finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, zajmovi i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća (*prilagoditi*). Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

b) Zajmovi i potraživanja

U bilansu stanja Društva ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata potraživanja od kupaca i druga potraživanja iz poslovanja, date kratkoročne pozajmice pravnim licima evidentiranim u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana i date stambene kredite zaposlenima evidentiranim u okviru dugoročnih finansijskih plasmana (*prilagoditi*).

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća

da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 365 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena (*prilagoditi*).

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

c) Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Društvo ima pozitivnu nameru i sposobnost da ih drži do dospeća.

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća sastoje se od eskontovanih menica i ostalih dužničkih hartija od vrednosti (*prilagoditi*).

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini u toku perioda dospeća.

Društvo vrši individualnu procenu da bi utvrdilo da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća. Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvređenja, iznos gubitka usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine eskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u bilansu uspeha kao rashod indirektnih otpisa plasmana.

Ukoliko u narednom periodu dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvređenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvređenja, svaki iznos obezvređenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju se u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha tokom perioda trajanja instrumenta.

d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Hartije od vrednosti koje su namenjene da se drže na neodređeni vremenski period, a koje mogu biti prodate usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursevima stranih valuta ili cena kapitala, klasifikuju se kao "hartije od vrednosti raspoložive za prodaju".

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obuhvataju instrumente kapitala drugih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude.

Nerealizovani dobici i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrednosti nije obezvređena. Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe, ili kada im se umanji vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspeha.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i za koje su ostali metodi razumnog procenjivanja neodgovarajući, izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrednosti i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti.

Kada su u pitanju učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, Društvo na dan bilansa stanja vrši procenu da li postoje objektivni dokazi da je jedno ili više ulaganja obezvređeno.

U slučaju učešća u kapitalu drugih pravnih lica klasifikovanih kao raspoloživih za prodaju, u objektivne dokaze se svrstava značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ulaganja ispod nabavne vrednosti.

Ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja učešća u kapitalu, koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano utvrditi, se procenjuju kao razlika između njihove knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine, priznaju se na teret bilansa uspeha i ne ukidaju do prestanka priznavanja sredstava.

Dobici i gubici po osnovu prodaje ovih hartija od vrednosti evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru neto dobitka/gubitka po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju.

Finansijske obaveze

Društvo priznaje finansijske obaveze u svom bilansu stanja samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, uvećanoj za direktno pripisive troškove transakcija. Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih obaveza, kratkoročne beskamatne obaveze kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj fakturnoj vrednosti.

Finansijske obaveze Društva uključuju obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja kao i primljene kredite od banaka.

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti.

Primljeni krediti od banaka se prvo bitno priznaju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope. Efekti primenjivanja ugovorene umesto efektivne kamatne stope kao što se zahteva u skladu MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje po proceni rukovodstva Društva nemaju materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje.

Krediti su odobreni uz varijabilne kamatne stope, a unapred plaćene naknade za odobrene kredite razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja kredita.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Fer vrednost finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Društva predstavlja tekuću cenu ponude.

3.7. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža. Nabavnu vrednost predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećana za transportne i ostale zavisne troškove nabavke. Nabavna vrednost utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja po odbitku varijabilnih troškova prodaje.

Terećenjem ostalih poslovnih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu na dan sastavljanja finansijskih izveštaja uključena su u obaveze po kreditima u okviru kratkoročnih finansijskih obaveza.

3.9. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Rezervisanje može biti kratkoročno i dugoročno. Ukoliko je rezervisanje dugoročno a efekat vrednosti novca značajan dugoročno rezervisanje se diskontuje.

Rezervisanje će biti priznato kada su kumulativno ispunjena sledeća tri uslova:

- 1) društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja;
- 2) verovatno je da će doći do odliva resursa radi izmirenja obaveza; i
- 3) visina obaveze može da se pouzdano proceni.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Rezervisanje se može koristiti samo po osnovu izdataka za koje je rezervisanje prvo bitno bilo priznato. Kada nastane odliv sredstava po osnovu obaveze za koju je prethodno izvršeno rezervisanje, stvarni troškovi se ne iskazuju ponovo kao rashod, već se knjiženje sprovodi zaduženjem računa rezervisanja, a u korist odgovarajućeg računa obaveza (prema vrstama) ili odgovarajućeg računa sredstava (zalihe, novčana sredstva) u zavisnosti od karaktera rezervisanja, vrste nastale obaveze i načina na koji je ona izmirena. Neiskorišćeni iznos rezervisanja ukida se u korist ostalih prihoda.

Ukoliko se očekuje da će deo izdataka za izmirenje obaveze biti nadoknađen od strane trećeg lica, nadoknada se uzima u obzir ako je izvesno da će biti primljena u slučaju da dođe do izmirenja obaveze. U tom slučaju nadoknada se tretira kao zasebna imovina, a iznos priznat za nadoknadu ne sme da premašuje iznos rezervisanja.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom entiteta ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja ali nije priznata jer:
 - nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan za izmirenje obaveze, ili
 - iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.10. Primanja zaposlenih

(a) Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je takođe, obavezno da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Društvo nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja. Doprinosi na teret poslodavca i na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

(b) Otpremnine i jubilarne nagrade

Društvo obezbeđuje otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade. Rezervisanja po osnovu ovih naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova. Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu.

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2019. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.)

3.11. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit preoporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poreski propisi u Republici Srbiji, ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Važeće poreske stope na dan izveštavanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za obračun iznosa odloženog poreza.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće

oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu prznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i prznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi prznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u neto dobit izveštajnog perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda.

3.12. Priznavanje prihoda

Društvo prznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti i kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati priliv ekonomskih koristi. Prihod se prznaje u visini fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

(a) Prihod od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se prznaju kada su suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom prešli na kupca, što se uobičajeno dešava prilikom isporuke proizvoda i robe.

(b) Prihod od prodaje usluga

Društvo prodaje usluge drumskog prevoza putnika u zemlji i inostranstvu. Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima.

Prihod od ugovora sa fiksnom cenom prznaje se po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno prznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma, utvrđenih kao procenat u odnosu na ukupne usluge koje treba da se pruže.

IPrihod od ugovora sa fiksnom cenom za izvršene usluge generalno se prznaje u periodu kada su usluge izvršene, korišćenjem proporcionalne osnove tokom trajanja ugovora.)

(c) Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Prihod od kamata potiče od kamata na deponovana sredstva kod banaka, kao i na zatezne kamate koje se obračunavaju kupcima koji kasne u izvršavanju svojih obaveza, u skladu sa ugovornim odredbama.

(d) Prihod od zakupnina

Prihod od zakupnina potiče od davanja investicionih nekretnina u operativni zakup i obračunava se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

(e) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

3.13. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

(a) Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

(b) Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode, koji se evidentiraju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

3.14. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Povezano lice je lice koje ima kontrolu nad Društvom ili ima značajan uticaj na Društvo prilikom donošenja poslovnih i finansijskih odluka.

Povezana lica su:

- zavisna i pridružena Društva,
- rukovodstvo Društva,
- vlasnici, odnosno osnivači Društva.

Društvo u napomenama uz finansijske izveštaje obelodanjuje potraživanja i obaveze od povezanih lica, prihode od prodaje proizvoda i usluga, uslove pod kojima su prodaje izvršene i dobici i gubici koji su po tom osnovu ostvareni.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI - UPRAVLJANJE RIZICIMA

4.1. Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum. Upravljanje rizicima obavlja finansijska služba Društva u skladu sa politikama odobrenim od strane Upravnog odbora.

Kategorije finansijskih instrumenata, prema knjigovodstvenom stanju na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	
	2019	2018
Finansijska sredstva		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
Finansijska sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha:	5.687	39.208
Zajmovi i potraživanja	51.097	64.454
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	128	128
Finansijske obaveze koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti	221.762	274.921
Dugoročne i kratkoročne obaveze po kreditima	51.106	72.775
Obaveze iz poslovanja	170.656	202.146

U 2019. i 2018. godini Društvo nije imalo derivatne finansijske instrumente.

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što sledi:

Rizik od promene kurseva stranih valuta

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno evru. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Društva je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Društvo ima potraživanja i obaveze u stranoj valuti, tako da je maksimizirana usklađenost priliva i odliva u istoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva.

Društvo ima potraživanja i obaveze u stranim valutama i rukovodstvo Društva preuzima mere da maksimizira usklađenost priliva i odliva u istoj stranoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva. S druge strane, Društvo još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište.

Na dan 31. decembra sadašnja vrednost imovine i obaveza izražena u stranoj valuti je sledeća:

	U RSD hiljada			
	Obaveze		Imovina	
	2019	2018	2019	2018
Obaveze po kreditima	51.106	72.775		
Obaveze prema ino dobavljačima	7.557	914		
Ostalo				
Ukupna neto izloženost	58.663	73.689		

Vrednost imovine Društvo izražava u rsd I iznosi 359.089 hiljade rsd ,a izražena u eurima po srednjem kursu na dan 31.12.2019.god.iznosi 3.053 hiljada evra.

Rizik od promene cene

Društvo nije izloženo većem riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da nema većih ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik Društva od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka. Krediti primljeni po promenljivim kamatnim stopama izlažu Društvo kamatnom riziku tokova gotovine. Krediti primljeni po fiksним kamatnim stopama izlažu Društvo riziku promene fer vrednosti kamatnih stopa.

Tokom 2019. i 2018. godine, najveći deo obaveza po kreditima bio je sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za EURIBOR/LIBOR i dr. Obaveze po kreditima sa promenljivim kamatnim stopama bile su najvećim delom izražene u stranoj valuti (evro).

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

(b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Društvo ako druga ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja.

U skladu sa usvojenom kreditnom politikom, Društvo analizira kreditni bonitet svakog novog pojedinačnog kupca pre nego što mu se ponude standardni uslovi prodaje. Takođe, za svakog kupca je ustanovljen kreditni limit koji predstavlja maksimalni dozvoljen iznos potraživanja pre nego što se zatraži odobrenje Direktora. Kupcu čiji kreditni bonitet ne ispunjava tražene uslove, prodaja se vrši samo na bazi avansnog plaćanja.

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije.

Sledeća tabela predstavlja analizu finansijskih obaveza Društva prema ugovorenim uslovima plaćanja, koji su određeni na osnovu preostalog perioda na dan izveštavanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća i zasnovani su na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplata (saldo koja dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaka su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan):

	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2019. godine						
Obaveze po osnovu kredita					51.106	51.106
Obaveze iz poslovanja	56.466	25.070	691	23.947	64.875	171.049
Ostale kratkoročne obaveze	13.847			2.981	35.699	52.527
31. decembar 2018. godine						
Obaveze po osnovu kredita					72.755	72.755
Obaveze iz poslovanja	26.224	31.990	22.218	10.278	111.707	202.426
Ostale kratkoročne obaveze	13.371			2.963	34.993	51.327

4.2. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi vlasnicima kapitala obezbedilo povraćaj (profit), a koristi ostalim zainteresovanim stranama, kao i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanjuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u bilansu stanja, doda neto dugovanje.

4.3. Finansijski instrumenti koji se ne vrednuju po fer vrednosti

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrednosti uključuju: gotovinu i gotovinske ekvivalente, potraživanja iz poslovanja, obaveze prema dobavljačima, zajmove i kredite.

Zbog svog kratkoročnog karaktera, knjigovodstvena vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenta, potraživanja iz poslovanja, obaveza iz poslovanja, odgovara približno njihovoj fer vrednosti.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Računovodstvene procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

5.1. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Rukovodstvo koristi sledeće procene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja:

Obezvredjenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadivi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

Rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova i jubilarnih nagrada utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

Rezervisanje po osnovu sudske sporove

Društvo je uključeno u veći broj sudske sporove koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Pravni sektor Društva procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih

procena gubitaka. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite do mera do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti mogu iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši Rukovodstvo Društva i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele. Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

6. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Ulaganja u razvoj		Ukupno
NABAVNA VREDNOST			
1. januara 2018. godine	37		37
Nabavke			
Aktiviranja			
Otuđenja i rashodovanja			
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	37		37
Nabavke			
Aktiviranja			
Otuđenja i rashodovanja			
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	37		37
ISPRAVKA VREDNOSTI			
1. januara 2018. godine			
Amortizacija (Napomena...)			
Otuđenja i rashodovanja			
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine			
Amortizacija (Napomena...)			
Otuđenja i rashodovanja			
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	37		37
NEOTPISANA VREDNOST:			
- 31. decembra 2019. godine	37		37
- 31. decembra 2018. godine	37		37

7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ulaganja u tuđe NPO i ostale NPO	NPO u pripremi	Avansi	Ukupno
NABAVNA VREDNOST							
Stanje na dan 1. januara 2018. godine	10.134	345.118	751.504				1.106.756
Nabavke			20.770				20.770
Procena							
Prenos sa građ.objekata na investicione nekretnine							
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji							
Otuđenja i rashodovanja			11.264				11.264
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	10.134	345.118	761.010				1.116.262
Nabavke			35.486				35.486
Prenos sa/na -procena		11.834	48.584				60.418
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji							
Otuđenja i rashodovanja			97.843				97.843
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	10.134	356.952	747.237				1.114.323
ISPRAVKA VREDNOSTI							
Stanje na dan 1. januara 2018. godine		195.122	579.551				774.673
Amortizacija (Napomena...)		8.630	59.792				68.422

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ulaganja u tuđe NPO i ostale NPO	NPO u pripremi	Avansi	Ukupno
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji							
Otuđenja i rashodovanja			9.920				9.920
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine		203.752					
Amortizacija (Napomena...)		8.630	32.778				41.408
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji							
Otuđenja i rashodovanja			92.389				92.389
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine		212.382	569.812				782.194
NEOTPISANA VREDNOST:							
- 31. decembra 2019. godine	10.134	144.570	177.425				332.129
- 31. decembra 2018. godine	10.134	141.366	131.587				283.087

Obaveze prema PU su u celosti izmirene u 2017.god.,postupak brisanja hipoteke je završen u decembru 2018, s tim što je ostala na parceli Čitaonička 17 jer se nisu stekli razlozi za brisanje jer je ista predmet odlučivanja po prethodno podnetom zahtevu koji je po žalbi prosledjen drugostepenom organu na odlučivanje .

U 2017.god.Vojvođanska banka je prodala Zgradu u Ulici venac Stepe Stepanovića 24 jer je imala hipoteku iz doba Holdinga.Ista je isknjižena iz osnovnih sredstava Severtrans ad na osnovu Zaključka javnog izvršitelja Branislava Dardića broj II 252/2017.Postupak brisanja hipoteke je u toku.

Krediti kod banaka I PU su osigurani hipotekama I reda na nepokretnostima Društva čija je sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2019. godine iznosila RSD 108.920 hiljada (2018: RSD 108.155 hiljada) .

a) Pregled imovine koja je pod hipotekom 31.12.2019.g.

Red. br.	Br. Par.	List.nep.b r.	Površina zgrade u m ² (površina zemljišta pod zgradom)	Zgrada	Hipoteka
1.	7683/1	58	393	Zgrada ugostiteljstva Disko bar- broj zgrade 1 Filipa Kljajića 25	nema
2.	7683/1	58	63	Pomočna zgrada – broj zgrade 2 Filipa Kljajića 25	nema
3.	7683/1	58	43	Pomočna zgrada – broj zgrade 3 Filipa Kljajića 25	nema
4.	7869/1	58	342	Zgrada br.1 – upravna zgrada Filipa Kljajića bb	Upisana hipoteka u korist RAZVOJNE BANKE A.D. Novi Sad, Stražilovska 2 dana 08.10.2009. na 752.026,71 EVR a najmanje 70.000.000 dinara na sve objekte rokom vraćanja od 24 meseca I na 8.000.000 sa rokom vraćanja 6 meseci. - Razvojna banka Vojvodine –pravni sledbenik Metals banke,,u čiju korist je prvobitno upisana hipoteka po osnovu kredita, kredit je vraćen drugim kratkoročnim kreditom. ali upis nove hipoteke nije sproveden
5.	7869/1	58	376	Zgrada br.2 – magacin Filipa Kljajića bb	"
6.	7869/1	58	86	Zgrada br. 3 – ložiona Filipa Kljajića bb	"
7.	7869/1	58	29	Zgrada br. 5 – portirnica Filipa Kljajića bb	"
8.	7869/1	58	2212	Zgrada br. 7 – radionica Filipa Kljajića bb	"
9.	7869/1	58	64	Zgrada br. 8 portirnica Filipa Kljajića bb	"

10.	7869/1	58	549	Zgrada br. 6 magazin rezervn delova I autoguma Filipa Kljajića bb	Upisana hipoteka u korist RAZVOJNE BANKE A.D. Novi Sad, Stražilovska 2 dana 08.10.2009. na 752.026,71 EVR a najmanje 70.000.000 dinara na sve objekte rokom vraćanja od 24 meseca I na 8.000.000 sa rokom vraćanja 6 meseci. - Razvojna banka Vojvodine –pravni sledbenik Metals banke,,u čiju korist je prvočitno upisana hipoteka po osnovu kredita, kredit je vraćen drugim kratkoročnim kreditom. ali upis nove hipoteke nije sproveden
11.	7869/1	58	305	Zgrada br. 4 peronica autobusa Filipa Kljajića bb	nema
12.	7869/1	58	204	Poslovni prostor (4 prostorije kancelarije i radionica) - broj zgrade 6, broj posebnog dela I. Filipa Kljajića bb	nema
13.	7869/1	58	48	Zgrada drumskog saobraćaja – magacin – broj zgrade 9 Filipa Kljajića bb	nema
14.	7870/1	58	43	Zgrada drumskog saobraćaja – broj zgrade 1 Filipa Kljajića bb	nema
15.	7870/1	58	7	Pomoćna zgrada – broj zgrade 2 Filipa Kljajića bb	nema
16.	7971	58	236	Zgrada br. 1 – autobuska stanica Franje Račkog	Upisana hipoteka u korist RAZVOJNE BANKE A.D. Novi Sad, Stražilovska 2 dana 08.10.2009. na 752.026,71 EVR a najmanje 70.000.000 dinara na sve objekte rokom vraćanja od 24 meseca I na 8.000.000 sa rokom vraćanja 6 meseci. - Razvojna banka Vojvodine –pravni sledbenik Metals banke,,u čiju korist je prvočitno upisana hipoteka po osnovu kredita, kredit je vraćen drugim kratkoročnim kreditom. ali upis nove hipoteke nije sproveden P age20
17.	7971	58	268	Zgrada br. 2 - objekta trgovine Franje Račkog	"

18.	7971	58	385	Zgrada br. 3 – objekat ugostiteljstva Franje Račkog	"
19.	7971	58	39	Zgrada br. 4 – pomoćna zgrada Franje Račkog	"
20.	7971	58	7	Zgrada br. 5 – pomoćna zgrada Franje Račkog	"
21.	7971	58	4	Zgrada br. 6 – pomoćna zgrada Franje Račkog	"
22.	7971	58	5	Zgrada br. 7 – pomoćna zgrada Franje Račkog	"
23.	7971	58	7	Zgrada br. 8 – pomoćna zgrada Franje Račkog	"
24.	7971	58	12	Zgrada br. 9 – zgrada drumskog saobraćaja Franje Račkog	"
25.	7971	58	34	Zgrada br. 10 – zgrada drumskog saobraćaja Franje Račkog	"
26.	7971	58	77	Zgrada br. 11 – objekat ugostiteljstva Franje Račkog	"
27.	7971	58	12	Zgrada br. 12 – zgrada drumskog saobraćaja Filipa Kljajića	"
28.	7971	58	18	Zgrada br. 13 – zgrada drumskog saobraćaja Franje Račkog	"
29.	7971	58	25	Zgrada br. 14 – zgrada drumskog saobraćaja Franje Račkog	"
30.	7971	58	11	Zgrada br. 15 – pomoćna zgrada	"

31.	7971	58	5634	Franje Račkog Zgrada – objekta br. 16 - Parking Franje Račkog	"
32.	9488/2	58		Staparski put bb (magazin)	-Upisana hipoteka u korist VOJVODJANSKE Banke dana. 08.12.1997.g. na iznos od 4.500.000. na ime okvirnog kredita sa rokom vraćanja od 3 godine -upis zabeležbe prodaje popisom, procenom I prodajom po predlogu izvršnog poverioca Vojvodjanske banke-NAPLAĆENO U CELOSTI, U TOKU BRISANJE HIPOTEKE. Upis zabeležte radi obezbedenja potraživanja izvršnog poverioca JKP Vodokanal 1.1-478/2017.NAPLAĆENO U CELOSTI, U TOKU BRISANJE HIPOTEKE.
33.	4162	9936	886 x 1/6 dela	Sombor, Čitaonička 17	-Upisana hipoteka u korist Vojvodanske banke dana 08.12.1997.god.na iznos od 4.500.000 din.Zabeležba rešenja o izvršenju popisom, procenom I prodajom 15.12.2006.g. u korist VOJVODJANSKE BANKE -NAPLAĆENO U CELOSTI, U TOKU BRISANJE HIPOTEKE. Upisana hipoteka u korist Republike Srbije dana 17.12.2015.g. u iznosu od 57.145.120,47 dinara NAPLAĆENO U CELOSTI, U TOKU BRISANJE HIPOTEKE.
34.	4151	5754	172	Poslovni prostor -8 prostorija trgovine broj zgrade 1- broj posebnog dela 2 Čitaonička 7	nema
35.	4152	5754	66	Objekat poslovnih usluga- kanc.br.zgrade 3.Čitaonička.7	nema

7a. INVESTICIONE NEKRETNINE

	2019.	2018.
NABAVNA VREDNOST		
Stanje na dan 1. januara	22.610	22.610
Nabavke -procena	7.328	
Naknadni izdaci		
Otuđenja i rashodovanja		
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji		
Prenos sa nekretnina na investicione nekretnine		
Stanje na dan 31. decembra	29.938	22.610
ISPRAVKA VREDNOSTI		
Stanje na dan 1. januara	2.736	2.329
Amortizacija	407	407
Otuđenja i rashodovanja		
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji		
Prenos (sa)/na zaliha i nekretnina		
Priznati gubici od obezvredjenja		
Stanje na dan 31. decembra	3.143	2.736
NEOTPISANA VREDNOST:		
- 31. decembra 2019. godine	26.795	19.874
- 31. decembra 2018. godine		

Fer vrednost investicionih nekretnina na dan 31. decembra 2018. godine je iznosila RSD 19.874 hiljada,a sadašnja vrednost na dan 31.12.2019.god. 26.795 hiljada.

Procena po fer vrednosti 2019. je izvršena od strane nezavisnog procenitelja.

U vezi investicionih nekretnina, sledeći iznosi priznati su u bilansu uspeha:

	2019.	2018.
Prihodi od zakupnina	1.573	1.539
Direktni troškovi poslovanja koji proističu iz investicionih nekretnina koje su generisale prihod od zakupnine u toku godine	500	788

8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

a) Učešća u kapitalu

	2019.	2018.
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	128	128
Minus: Ispravka vrednosti		
Stanje na dan 31. decembra	128	128

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica odnose se na osnivački ulog „Srbijatransport“ u iznosu od 80 hiljada din.,osnivački ulog „Panonijabus“ u iznosu od 48 hiljada din.
Učešće kapitalu u „Pononka Sombor u iznosu od 5.493 hiljade din.je obezvređeno po završnom računu za 2014.god.na osnovu Odluke Odbora direktora.

9. ZALIHE

	2019.	2018.
Materijal	29.331	24.044
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	2.121	3.651
Minus: ispravka vrednosti		
Stanje na dan 31. decembra	31.452	27.695

Zalihe se vrednuju po prosečnim cenama.Najvećim delom se odnose na zalihe goriva iznosu od 7.436 hiljada din.,zalihe rezervnih delova u iznosu od 18.101 hiljada din.,alat i inventar u iznosu od 1.743 hiljada din.

Avansi se najvećim delom odnose na avans dat NIS-u u iznosu od 301 hiljada din.za gorivo,JP EPS u iznosu 1111 hiljada din. kao garantni polog, OMV Srbija za gorivo u iznosu od 548 hiljada.

10. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	2019.	2018.
Potraživanja po osnovu prodaje	93.027	108.011
Minus: ispravka vrednosti	55.686	54.210
Stanje na dan 31. decembra	37.341	53.801

Potraživanja po osnovu prodaje se odnose na potraživanja po osnovu prodaje usluga sa povezanim licem "Paninijabus" do Novi Sad u iznosu od 12.929 hiljada din.,što je detaljno objašnjeno u Napomeni broj 40,potraživanja od kupaca u inostranstvu u iznosu od 427 hiljade din.,potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 23.985 hiljada din.od kojih su najznačajniji prezentovani u tabeli:

GRANIČAR	GAKOVO	08064920	11.456.650,84
BORELI	SOMBOR	08656185	7.009.433,65

UNISEX FOREVER	SOMBOR	62923741	6.620.533,96
JP VRBAS	VRBAS		5.883.378,36
FIORANO	SOMBOR	20289406	4.483.925,00
SAOBRĂCAJ ODŽACI	ODŽACI	101428962	3.691.173,34
SO VRBAS	VRBAS		2.597.642,83
SPORTSKA ORGANIZACIJA PAŠIĆ	SOMBOR		2.611.773,98
JKP GRADITELJ	SRBOBRAN		2.231.341,32

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje iskazana je u sledećim valutama:

	2019.	2018.
Kupci u zemlji –ostala pov.lica	12.929	10.551
Kupci u zemlji	23.985	42.899
Kupci u inostr.	427	351
RSD	37.341	53.801

Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja su:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januara	54.211	54.886
Dodatna ispravka vrednosti	7.190	5.963
Direktan otpis prethodno ispravljenih potraživanja	669	
Naplaćena ispravljena potraživanja	5.045	6.638
Stanje na dan 31. decembra	55.687	54.211

Potraživanja po osnovu prodaje i ostala potraživanja su nekamatonosna.

11. DRUGA POTRAŽIVANJA

	2019.	2018.
Potraživanja za kamatu i dividende		
Potraživanja od zaposlenih	312	450
Potraživanja iz komisione i konsignacione prodaje		
Potraživanja od državnih organa i organizacija	258	246
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza I doprinosa	1.052	1.052
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	2.373	1.033
Ostala kratkoročna potraživanja	9.797	7.908
Minus Ispravka vrednosti potraživanja od ministarstava	36	36
Stanje na dan 31. decembra	13.756	10.653

12. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2019.	2018.
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	53	53
Minus: Ispravka vrednosti		
Stanje na dan 31. decembra	53	53

13. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2018.	2018.
Hartije od vrednosti - gotovinski ekvivalenti	13	12
Tekući (poslovni) računi	5.492	37.892
Blagajna	71	72
Devizni račun	64	905
Devizna blagajna	47	327
Stanje na dan 31. decembra	5.687	39.208

14. POREZ NA DODATU VREDNOST

	2019.	2018.
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi, posebnoj stopi	30.399	39.016
Stanje na dan 31. decembra	30.399	39.016

15. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2019.	2018.
Unapred plaćeni troškovi	2.839	3.246
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		
Stanje na dan 31. decembra	2.839	3.246

Unapred plaćeni troškovi se odnose na unapred plaćene troškove osiguranja autobusa (osiguranje putnika ,osiguranje od autoodgovornosti i stakala) kod najvećim delom AMSS Budućnost Turing Vrbas osiguranja.

16. KAPITAL

(a) Osnovni kapital

Registrirani iznos osnovnog kapitala Društva kod Agencije za privredne registre (broj registracije BD 69275/2008, od 19.05.2008.godine) iznosi 1.533.462 evra, od čega se na novčani kapital odnosi 1.533.462 evra.

Registrirani novčani upisani i uplaćeni kapital od 01.02.2012. je 130.986 hiljada din.

Registrirani novčani upisani i uplaćeni kapital od 17.12.2019. je 34.127 hiljada din.

Osnovni kapital na dan 31.12.2019.god. je 165.113 hiljada din.

(b) Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici

Revalorizacione rezerve u iznosu od RSD 413.099 hiljada se odnose na pozitivne efekte procene fer vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme.

Ukupan kapital Društva na dan 31. decembar 2019. godine ima sledeću strukturu:

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.
Osnovni kapital	165.113	130.986
Neuplaćeni upisani kapital		
Rezerve		
Revalorizacione rezerve	413.099	399.658
Nerealizovani Dobici po osnovu hartija od vrednosti		
Nerealizovani Gubici po osnovu hartija od vrednosti		
Neraspoređeni dobitak	41.297	27.893
Gubitak	494.259	522.152
Otkupljene sopstvene akcije		
Ukupno:	125.250	36.385

17. DUGOROČNA REZERVISANJA

	Troškovi u garantnom roku	Sudski sporovi	Zadržane kaucije i depoziti	Restrukturiranje	Otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2018.		34.951			3.964		38.915
Dodatna rezervisanja		4.217			46		4.263
Efekat diskontovanja							
Iskorišćeno u toku godine		6.137					
Ukidanje neiskorišćenih iznosa							
Stanje na dan 31. decembra 2018.		33.031			4.010		37.041
Dodatna rezervisanja		1.246					1.246
Efekat diskontovanja							
Iskorišćeno u toku godine		4.222			456		4.678
Ukidanje neiskorišćenih iznosa							
Stanje na dan 31. decembra 2019.		30.055			3.554		33.609

REZERVISANJA ZA SUDSKE SPOROVE

SUDSKI SPOROVI	REZERVISANJA ZA SUDSKE SPOROVE NA DAN 01.01.2019. GODINE	ISPLAĆENO 01.01.2019.- 31.12.2019.	UKALKULISANO (DOKNJŽENO) PO PROCENI ADVOKATA 31.12.2019. ZA 2019.	REZERVISANJA ZA SUDSKE SPOROVE PO PROCENI ADVOKATA NA DAN 31.12.2019.
AD KULATRANS U STECAJU	0.00	0.00	528,503.00	528,503.00
ZU APOTEKA FILLY-FARM	365,715.46	0.00	0.00	365,715.46
ILIC DRAGAN	411,000.00	0.00	0.00	411,000.00
GENERALI OSIGURANJE SRBIJA A.D.O.	7,544.00	736.00	0.00	6,808.00
HARD SOMBOR	5,236.00	0.00	0.00	5,236.00
JARD BEOGRAD	8,779.06	0.00	0.00	8,779.06
MS -COMERC doo,TUTIN RJ KRAGUJEVAC	44,956.00	0.00	0.00	44,956.00
PORSCHE SCG BEOGRAD	1,267.52	0.00	0.00	1,267.52
RADE I PILE	73,800.00	7,200.00	0.00	66,600.00
BLAGOJEV JOVICA	243,950.00	23,800.00	0.00	220,150.00
TMD NOVI SAD	39,787.00	0.00	0.00	39,787.00
TRGOAUTO d.o.o. SRBOBRAN	12,600.00	0.00	0.00	12,600.00
JP POŠTA SRBIJE BEOGRAD	23,380.00	0.00	0.00	23,380.00
WURT BEOGRAD	9,640.00	0.00	0.00	9,640.00
ADVOKAT MRDAK RADOMIR	18,600.00	0.00	0.00	18,600.00

SOMBOR				
ANGEL STAR d.o.o.	1,600,974.56	156,192.64	0.00	1,444,781.92
CELAP LJUBOSLAV	27,025.56	1,977.48	0.00	25,048.08
LAZIC DRAGAN	0.00	0.00	411,000.00	411,000.00
CIVRIC STANIMIR	36,080.00	1,760.00	0.00	34,320.00
ZORIC ZORAN	411,000.00	0.00	0.00	411,000.00
SANDIC ZORAN	-4,908.64	-4,908.64	0.00	0.00
ERDELJ MIRKO	730,600.00	730,600.00	77,000.00	77,000.00
MIJIC MARIJA	19,171.60	1,402.80	0.00	17,768.80
JERKOVIC MIROSLAV	24,000.00	0.00	0.00	24,000.00
NIKOLAS MARKO	-526.52	0.00	0.00	-526.52
PINJATIC IVICA	46,032.00	0.00	0.00	46,032.00
SEKULIC MILENKO	0.00	0.00	32,273.70	32,273.70
SPRECAKOVIC MIROSLAV	32,821.32	3,202.08	0.00	29,619.24
TUCAKOVIC ZORAN	32,573.68	3,177.92	0.00	29,395.76
DRVENDZIJA SLOBODAN	38,267.76	3,733.44	0.00	34,534.32
ZUNIC OTO	77,172.44	0.00	0.00	77,172.44
RADEKA DRAGOSLAV	411,000.00	0.00	0.00	411,000.00
LONCAR MILAN	936,767.82	91,392.08	0.00	845,375.74
VOJKIC ALEKSANDAR	411,000.00	0.00	0.00	411,000.00
SPANOVIC DRAGAN	411,000.00	0.00	0.00	411,000.00
PROTECTA GROUP DOO	33,310.00	0.00	0.00	33,310.00
VUKOVIC MIRKO	0.00	0.00	13,412.45	13,412.45
PETKOVIC STEVAN	0.00	0.00	110,233.56	110,233.56
MISKOVIC MILAN	0.00	0.00	68,319.66	68,319.66
BanSek trade	19,474.00	0.00	0.00	19,474.00
MILENIJUM OSIGURANJE AD.	31,498.00	0.00	0.00	31,498.00
CELIC MIROSLAV	20,295.00	1,980.00	0.00	18,315.00
NLB Leasing doo Beograd	19,200,000.00	2,880,000.00	0.00	16,320,000.00

SOMBOR AD

ZORIC DUSAN	80,000.00	0.00	0.00	80,000.00
SLAVNIC ALEKSANDRA	320,500.00	17,400.00	0.00	303,100.00
BOSNJAĐ ĐORĐE	225,394.23	21,989.68	0.00	203,404.55
ILISKOVIC CEDOMIR	272,855.21	26,620.00	0.00	246,235.21
OGNJENOVIC MILAN	7,257.00	708.00	0.00	6,549.00
POSTIC DANIJELA	298,571.48	0.00	0.00	298,571.48
BRUS BISA I SKUBAN VLADIMIR	819,301.96	119,897.76	0.00	699,404.20
STANOJCIC MIRCETA	1,306,231.43	127,723.20	0.00	1,178,508.23
VRSAJKOV JOVANA	282,328.20	0.00	0.00	282,328.20
ENGROBAU	1,772,400.00	0.00	0.00	1,772,400.00
POSDHE MOBILITY	1,834,958.02	0.00	0.00	1,834,958.02
UKUPNO:	33,030,681.15	4,216,584.44	1,240,742.37	30,054,839.08

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Po mišljenju rukovodstva, nakon odgovarajućih pravnih konsultacija, ishod tih sudske sporova neće dovesti do značajnijih gubitaka preko iznosa za koje je izvršeno rezervisanje u iznosu od 30.055 hiljada din. na dan 31. decembra 2019. godine.

OTPREMNINE ZA ODLAZAK U PENZIJU I JUBILARNE NAGRADE

Rezervisanja za otpremnine se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene. Imajući u vidu da u Republici Srbiji ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice, korišćene su stope tržišnih prinosa na državne obveznice.

Red.br.	Prepostavke korišćene prilikom izrade obračuna rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju	2019.	2018.
1.	Diskontna stopa	0,08%	0,08%
2.	Procenjena stopa rasta prosečne zarade	6,30%	6,30%
3.	Procenat fluktuacije	50%	50%
4.	Износ отпремнице у моменту резервисања	123.000,00	123.000,00
5.	Iznos otpremnine u momentu rezervisanja	126.667	126.667
6.	Ukupan broj stalno zaposlenih na dan 01.01.tekuće godine	131	159
7.	Ukupan broj stalno zaposlenih koji su napustili društvo u toku tekuće godine	12	37
8.	Od toga broj penzionisanih radnika kojima je isplaćena otpremnina prilikom odlaska u penziju u toku god.	2	2

9.	Ukupan broj novozaposlenih stalnih radnika u toku god.	1	16
10.	Ukupan broj stalno zaposlenih na dan 31.12. tekuće god.	118	138
11.	Da li je bilo izmene u opštem aktu u pogledu iznosa rezervisanja na koje zaposleni ostvaruju prilikom odlaska u penziju u odnosu na prethodni period	NE	NE
12.	Način priznavanja aktuarskih dobitaka/gubitaka	У целини у периоду у ком настају	У целини у периоду у ком настају
13.	Da li je bilo izmene u opštem aktu u pogledu priznavanja rezervisanja na koje zaposleni ostvaruju prilikom odlaska u penziju u odnosu na prethodni period	NE	NE

1. Iznos obaveze za rezervisanje za otpremnine na dan 31.12.2018. 4.010 hiljada
2. Iznos obaveze za rezervisanje za otpremnine na dan 31.12.2019. 3.554 hiljada
3. Iznos za knjiženje u toku rashoda perioda - 156 hiljade.

Društvo je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od 2/3 od jedne do 2/3 od četiri prosečne mesečne zarade. Broj mesečnih neto zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Društvu, što je prikazano u sledećoj tabeli:

Broj godina	Broj zarada
10	2/3 od 1 zarade
20	2/3 od 2 zarade
30	2/3 od 3zarade
35 (za žene)	2/3 od 4 zarade
40	2/3 od 4zarade

U slučaju jubilarnih nagrada ,Društvo zaključuje da ne uvodi rezervisanje po ovom osnovu jer je relativno ravnomerne raspoređen broj jubilarnih nagrada koji se po godinama isplaćuje zaposlenima ,a obaveza za neisplaćene jubilarne nagrade je ukalkulisana na kontu 46301 i iznose 7.567 hiljada dinara.

Društvo procenjuje da efekti rezervisanja za neiskorišćene dane godišnjeg odmora ne bi bili značajni jer je eventualno prenošenje dana god.odmora iz godine u narednu uobičajeno i ravnomerne ,utičući na veći trošak zarade u jednoj godini ,a veći trošak naknade u drugoj,pa u tom smislu rezervisanje nije ni uvedeno.

Naknade zaposlenima:

	2019.	2018.
Otpremnine	3.554	4.010
Stanje na dan 31. decembra	3.554	4.010

Osnovne aktuarske prepostavke koje su korišćene su:

	2019.	2018.
Diskontna stopa	0,08%	0,08%
Buduća povećanja zarada	6,30%	6,30%
Fluktuacija zaposlenih/smrtnost/oboljevanje	50%	50%

18. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U 000 RSD

	2019.	2018.
Kratkoročni krediti i zajmovi	51.106	72.775
Stanje na dan 31. decembra	51.106	72.775

- a) Ugovor o kratkoročnom kreditu sa valutnom klauzulom br.10/2010 je refinansirajući kredit sklopljen 20.07.2010.god.Obezbedjenje čine menice,ali hipoteka nije uspostavljena jer nije dobijena saglasnost Agencije za privatizaciju jer postoji upisana hipoteka na prethodna dva kredita,dugoročni br.5/09 od 08.10.2009.god. na iznos od 752.026,71 eur i kratkoročnog revolving kredita br.37R/09 u iznosu od 8.000 hiljade din. za koje je I traženo refinansiranje.Hipoteka je uspostavljena na upravnu zgradu I autobusku stanicu.

- b) Sa RBV u stečaju je 05.06.2018.god.potpisan Sporazum o izmirenju duga po kom je isti utvrđen u iznosu od 719.344,23 EUR a i precizirano da će se izmirivati na 48 mesečnih rata.

- c)Sadašnja vrednost nekretnina nad kojima je uspostavljena hipoteka za prethodni kredit je 100.920 hiljade din.

d) Ugovor o dugoročnom kreditu Fonda za razvoj od 5.07.2006.god. ,obezbeđen menicama.Izvršena je konverzija obaveze na dan 31.12.2018.god. Ostatak obaveze 27,40 din.

19. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Primljeni avansi na dan 31. decembar 2019. godine iznose RSD 393 hiljada i najvećim delom se odnose na primljene avanse usluge prevoza za linijski i vanlinijski prevoz. (31. decembra 2018. godine RSD primljeni avansi su iznosili 280 hiljada).

20. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2019.	2018.
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	163.029	201.218
Obaveze prema dobavljačima u ino	7.557	914
Obaveze prema ost.pov.licima-Panonijabus	70	14
Stanje na dan 31. decembra	170.656	202.146

Obaveze prema dobavljačima ne nose kamatu i imaju valutu plaćanja koja se kreće u rasponu od 15 do 45 dana.

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od RSD 7.557 hiljada su izražene u stranoj valuti, uglavnom u euro.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fericnost na dan bilansa stanja.

Obaveze prema dobavljačima se najvećim delom odnose na obaveze prema NLB lizingu u iznosu od 76.235.676 hiljada din.,NIS 25.427 hiljade din.Porsshe Milbility u iznosu od 13.103 hiljada din.glavnice i 18.923 hiljade din kamate i 1.834 hiljade din.sudskih troškova,zatim, ostalim dobavljačima rezervnih delova –Autopromet NS 5.652 hiljada din.:Kompaniji Dunav osiguranje -5.488 hiljade din.,Fontana htp 1.679 hiljada din.,Fenik GIZ 1.595. hiljada din.,Gard 2.830 hiljada din.

Sa dobavljačem **NLB lizing je 30.06.2018.god.potpisan novi Ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza**.Ugovor je produžen 01.07.2019.god. do 30.06.2020.god.,s tim što je dogovoren da se iznos od 530.428,00 eur na dan potpisivanja ugovora isplati na način da se u julu,avgustu i septembru isplati 25.000,00 eur u dinarskoj protivvrednosti po prodajnom kursu NBS,a preostali iznos u jednakim mesečnim ratama zaključno sa 30.06.2020.god.Takođe je dogovoren da se u slučaju redovnog servisiranja obaveza po ovom ugovoru do 30.06.2020.god.,kamata otpiše.

NLB lizing posle 30.06.2020.god.odlazi u likvidaciju.

Dobavljači u inostr.su najznačajniji Touring Tours I Travel GMBH u iznosu od 6.449 hiljada din.,Merkur trade u iznosu od 268 hiljade,Prehrana doo AS Tivat u iznosu od 96 hiljada i Dangradprevoz Danilovgrad u iznosu od 70 hiljada din,ISD DOO H.Novi Meljine 311 hiljada din.,dok se obaveze prema ost.pov.licima u iznosu od 14 hiljada din.odnose na obavezu prema Panonijabusu koja je detaljno objašnjena u Napomeni broj 40.

21. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	2019.	2018.
Zarade i naknade zarada, bruto	16.828	16.334
Naknade zarada koje se refundiraju, bruto		
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	20.559	20.717
Obaveze prema zaposlenima	14.376	13.535
Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora	153	190
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima		
Ostale obaveze	611	551
Stanje na dan 31. decembra	52.527	51.327

Zarade i naknade zarada bruto u iznosu od 16.828 hiljada din. se odnose na obaveze za neto zarade 11.317 hiljada din., obaveze poreza na zarade u iznosu od 964 hiljada din., i obaveza za doprinose na teret poslodavca u iznosu od 2.332 hiljade din. i obaveze za doprinose na teret radnika u iznosu od 2.214 hiljada din.

Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja u iznosu od 20.559 hiljada din. se najvećim delom odnose na obavezu za kamatu Porsche Mobility u iznosu od 18.924 hiljade din., obavezu za kamatu MB-GAS OIL u iznosu od 1.565 hiljada din.

Obaveze prema zaposlenima u iznosu od 14.376 hilj.din. se udnose na obaveze za neisplaćene dinarske i devizne dnevnice u iznosu od 6.809 hiljada din. i obaveze za neisplaćene jubilarne nagrade u iznosu od 7.567 hiljada din.

Ostale obaveze u iznosu od 611 hilj.din. se odnose na obaveze po posebnim propisima - 5% skidanje sa zarada zaposlenih za ukalkulisane, a neisplaćene zarade.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

22. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST

	2019.	2018.
Obaveze za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama po opštoj ,posebnoj stopi ,avansima i pazarima	0	0
Stanje na dan 31. decembra	0	0

23. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

	2019.	2018.
Obaveze za porez iz rezultata	14.847	12.975
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke	1.439	26.623
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	1.004	2.680
Stanje na dan 31. decembra	17.290	42.278

Obaveze za poreze,carine i druge dažbine se najvrećim delom odnose na obaveze za naknadu za korišćenje građevinskog zemljišta u iznosu od 212 hiljada din.i obaveza poreza na imovinu u iznosu od 903 hiljade din.

Obaveze za poreze ,doprinose I druge dažbine se najvećim delom odnose na obaveze za komunalne takse za isticanje firmi u iznosu od 166 hiljada din.,ostale poreze u iznosu od 411 hiljade din. koje se odnose na porez na naknade članovima Odbora direktora,PZK I jubilarne nagrade.

Obaveze na dan 31.12.2018.god.prema LPA su konvertovane u kapital.

Obaveze za poreze I doprinose su usaglašene sa PU I Lokalnom poreskom administracijom na dan 31.12.2019.god.

24. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2019. godine.

- Neusaglašena potraživanja ukupno iznose:37.522 hiljada RSD.
- Neusaglašene obaveze ukupno iznose:73.298 hiljada RSD.

Osporena potraživanja *Društvo je zabeležilo sa sledećim kupcima:*

1. Metro obuća 9.503 ,00 RSD

2. Sombormlin 26.278,00 RSD

-Društvo ima usaglašeno stanje sa 130 najznačajnija kupca od 364 . Većina nije vratila IOS.

Kod 57 kupaca se vratila pošta.

Društvo je zabeležilo osporene obaveze sa sledećim dobavljačima:

1. SP Lasta BGD 940 hiljada RSD.

2. Čarda kod Carine 4 hiljade RSD.

3. Djapić AMR TR 126,00 RSD.

Ostali dobavljači nisu vratili IOS.

-Društvo ima usaglašeno stanje sa 127 najznačajnijih dobavljača, od ukupno aktivnih 368.

Kod 26 dobavljača se vratila pošta.

25. POSLOVNI PRIHODI

	2019.	2018.
Prihodi od prodaje robe		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	704.220	679.575
Prihod od premija, subvencija, dotacija, donacija	20.159	8.416
Drugi poslovni prihodi	2.074	2.328
Za godinu	726.453	690.319

25.a PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	2019.	2018.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim pov.licima-Panonijabus	149.369	161.387
Prihodi od prodaje usluga prevoza na dom.tržištu	540.127	502.837
Prihodi od prodaje usluga prevoza na inostr.tržištu	14.724	15.351
Za godinu	704.220	679.575

Prihodi od prodaje usluga prevoza pov.licu Panonijabus u iznosu od 149.369 hiljada din.je detaljno objašnjeno u Napomeni br.40,dok se prihodi od prodaje usluga prevoza u iznosu od 540.127 hiljade din.odnose na sav prihod ostvaren u zemlji od prevoza putnika u prigradskom i međumesnom saobraćaju.Prihod u iznosu od 14.724 hiljada se odnosi na usluge prevoza u inostranstvu.

25.b PRIHODI OD PREMIJA,SUBVENCIJA,DOTACIJA,DONACIJA I SL.

	2019.	2018.
Prihod od premija, subvencija, dotacija, donacija	20.159	8.416
Za godinu	20.159	8.416

25.c DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	2019.	2018.
Drugi poslovni prihodi	2.074	2.328
Za godinu	2.074	2.328

Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija iznose 20.159 hiljada din.i to su prihodi od refakcije akcize na gorivo ,a u 2018.god.su iznosili 8.416 rsd.

Drugi poslovni prihodi se najvećim delom odnose na prihode od zakupnina u iznosu od 1.539 hiljada din.,od čega su najznačajniji u sumi od 1.451 hiljada dinara.

26. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nije bilo nabavne vrednosti robe u prometu u toku 2019.god.,ni u toku 2018.god.

27. TROŠKOVI MATERIJALA

	2019.	2018.
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	15.191	11.900
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	1.924	846
Za godinu	17.115	12.746

28.TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

	2019.	2018.
Troškovi goriva i energije	241.641	243.102
Za godinu	241.641	243.102

29. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2019.	2018.
Troškovi zarada i naknada zarada (NETO)	102.459	94.566
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca i radnika	67.222	62.818
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	3.051	3.370
Ostali lični rashodi i naknade	23.865	25.378
Za godinu	196.597	186.132
Broj zaposlenih	152	156

30. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2019.	2018.
Transportne usluge	11.988	13.527
Usluge održavanja	74.908	72.876
Zakupnine	16.886	17.212

Reklama i propaganda	1.506	1.387
Troškovi ostalih usluga	63.690	61.923
Za godinu	168.978	166.925

Troškovi transportnih usluga u iznosu od 11.988 hiljada din.se najvećim delom odnose na troškove prevoza trećih lica u iznosu od 6.887 hiljade din.,troškova ptt usluga u zemlji u iznosu od 4.123 hiljade din.

Troškovi usluga održavanja u iznosu od 74.908 hiljada din.se odnose na usluge održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 41.414 hiljada din.,utroška autodelova radionica u iznosu od 30.775 hiljade din.i utroška pomoćna materijala u iznosu od 2.718 hiljade din.

Troškovi zakupnina u iznosu od 16.886 hiljada din.se odnose na troškove zakupa,kancelarije predstavnika u Novom Sadu I Beogradu I vodoaparata u ukupnom iznosu od 161 hiljade din.,zatim troškovi parkiranja I peronizacije u iznosu od 16.725 hiljada din.

Troškovi ostalih usluga u iznosu od 63.690 .hiljade din.se najvećim delom odnose na troškove provizije prodatih karata u iznosu od 19.765 hiljada din.,troškovi provizije Panonijabus u iznosu od 23.485 hiljade din.,komunalne usluge u iznosu od 3.378 hiljade din.,drumarina u iznosu od 11.202 hiljade din.

31. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2019.	2018.
Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme	41.408	68.422
Troškovi amortizacije investicionih nekretnina	407	407
Za godinu	41.815	68.829

31.a TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

	2019.	2018.
Troškovi dugoročnih rezervisanja	1.241	4.263
Za godinu	1.241	4.263

Troškovi dugoročnih rezervisanja se odnose na troškove rezervisanja za sudske sporove koji su doknjiženi tokom 2019.god.

U tabeli su prezentovani najznačajniji od njih:

NAZIV KOMITENTA IZ SUDSKOG SPORA	IZNOS
Kulatrans	528.503,00 din.
Lalic Dragan	411.000,00 din.
Petkovic Stevan	110.233,56 din.

Erdelj Mirko	77.000,00
UKUPNO:	1.126.736,56

32. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2019.	2018.
Troškovi neproizvodnih usluga	29.328	20.953
Troškovi reprezentacije	3.685	1.395
Troškovi premije osiguranja	6.652	6.884
Troškovi platnog prometa	2.004	1.990
Troškovi članarina	1.132	1.165
Troškovi poreza	5.033	2.480
Ostali nematerijalni troškovi	15.358	20.030
Za godinu	63.192	54.897

Troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 29.328 hiljade din.se najvećim delom odnose na troškove usluga obezbeđenja u iznosu od 7.324 hiljada din.,troškove konsultantskih usluga u iznosu od 12.653 hiljada din.,troškovi održavanja softvera u iznosu od 1.922 hiljada din.

Troškovi premije osiguranja u iznosu od 6.652 hiljada din.se odnose na premije osiguranja nepokretne I pokretne movine I zaposlenih.

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 15.358 hiljada din.se odnose na troškove taksi za sudske sporove u iznosu od 2.620 hiljade din.,troškove advokatskih usluga u iznosu od 3.042 hiljada din.,troškove taksi za overu cenovnika u iznosu od 973 hiljada din.i ostalih nematerijalnih troškova u iznosu od 520 hiljada din.,kao I troškova po posebnim propisima o umanjenju zarada 5% u iznosu 7.215 hilj.din.

33. FINANSIJSKI PRIHODI

	2018.	2018.
Prihodi kamata	2.067	6.319
Pozitivne kursne razlike i efekti valutne klauzule	347	366
Fin.prihodi od povezanih lica		773
Za godinu	2.415	7.458

34. FINANSIJSKI RASHODI

	2019.	2018.
Rashodi kamata	3.150	975
Negativne kursne razlike i efekti valutne klauzule	115	128
Za godinu	3.265	1.103

Rashodi kamata se najvećim delom odnose na kamate nakon sravnjenja sa Lokalnom poreskom administracijom u iznosu **1.471 hiljade din.** za obaveze na porez na imovinu,kamata prema PU u iznosu od 1.229 hiljada din.Ostalo se odnosi na kamate iz redovnog poslovanja,kao sto je kamata NIS u iznosu d 158 din.,iz raznih sudskih sporova 292 hiljade din.

Negativne kursne razlike **115 hiljada rsd** se odnose na kursiranje svih obaveza sa valutnom klauzulom na dan 31.12.2019.god.

35. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2018.	2018.
Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana		
Rashodi od usklađivanja vrednosti ot.imov.koja se iskazuje po fer vred,kroz.BU	0	662
Za godinu	0	662

36. OSTALI PRIHODI

	2019.	2018.
<i>Ostali prihodi</i>		
Dobici od prodaje:		
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme		
- materijala		
Viškovi		
Naplaćena otpisana potraživanja	5.045	6.639
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika		
Prihodi od smanjenja obaveza		86.879
Prihodi od ukidanja kratkoročnih i dugoročnih rezervisanja	156	
Ostali nepomenuti prihodi	5.695	7.606
<i>Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine-procena inv.nekr.</i>	7.328	
<i>Svega ostali prihodi</i>		
Za godinu	18.224	101.124

Ostali nepomenuti prihodi u iznosu od **5.695** hiljada din.se najvećim delom odnose na prihode od sudskih sporova u iznosu od 699 hiljada din.,naknade šteta u iznosu od 1.998 hiljada din., zatim vanredni prihodi u iznosu od 2.616 hiljade din.

Prihod od usklađivanja vrednost imovine u iznosu od **7.328 hiljada** din.je prihod od procene po fer vrednosti investicionih nekretnina.

37. OSTALI RASHODI

	2019.	2018.
<i>Ostali rashodi</i>		
Rashodi po osnovu manjka		78
Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	7.191	5.657
Ostali nepomenuti rashodi	4.999	6.057
Svega ostali rashodi	12.190	11.792
<i>Rashodi po osnovu obezvređenja imovine</i>		
Obezvređenje:		
- zaliha materijala i robe		552
-nekretnina,postr.opreme	58	
<i>Rashodi po osnovu obezvređenja potr.,karatk.fin.plas.avansa</i>		662
<i>Svega rashodi po osnovu obezvređenja imovine</i>		
Za godinu	58	1.214

Rashodi po osnovu otpisa u iznosu od 7.191 hiljade din. I odnose se na otpis potraživanja od kupaca iz 2019.god.,najvećim delom na potraživanje od Unisexa u iznosu od 693 hiljada,Loli-S u iznosu od 420 hiljade,JP Vrbas u iznosu od 3.353 hiljada i Autoprevoz G.M. u iznosu od 605 hiljada din.,ostali 1.811 hiljada din.

Ostali nepomenuti rashodi u iznosu od 4.999 hiljada din.se najvećim delom odnose na troškove kazni za saobraćajne prekršaje 2.719 hiljada din., troškove iz ranijih godina u iznosu od 644 hiljade I ostale vanredne rashode u iznosu od 1.583 hiljade din.

38. POREZ NA DOBITAK

a) Komponente poreza na dobitak

Glavne komponente poreskog rashoda za 2017. i 2016. godinu su sledeće:

	2018.	2018.
Poreski rashod perioda	6.065	12.975

Za godinu	6.065	12.975
Odloženi poreski prihodi/rahodi perioda	7.153	8.866
Za godinu	7.153	8.866

- b) Odložena poreska sredstva i obaveze
- c) Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2018.god.iznosile 34.566 hiljada din., a na dan 31.12.2019. su iznosile 29.785 hiljada din.

39. POTENCIJALNE OBAVEZE

Društvo nije imalo potencijalne finansijske obaveze u vezi sa bankarskim i drugim garancijama i po drugim osnovama, koje su nastale u redovnom toku poslovanja.

S tim u vezi ne postoji obaveza koja se može obelodaniti kao potencijalna.

40. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

(a) Nabavke i prodaje povezanim licima

Većinski vlasnik Društva je Republika Srbija u čijem se vlasništvu nalazi 62,94 % osnovnog kapitala Društva. Preostalih 37,06 % kapitala se kotira na MTP multilateralnoj trgovačkoj platformi nalazi se u vlasništvu malih akcionara.

Društvo je vlasnik udela od 33,33% u Panonijabusu doo Novi Sad što ga čini povezanim licem sa istim.

Sledeće transakcije su obavljene sa povezanim pravnim licima:

	2019.	2018.
<i>(a) Prodaja usluga</i>		
Ostala povezana društva -Panonijabus	151.730	161.387

Roba se prodaje po cenama i uslovima koji bi bili na raspolaganju trećim licima.

	2019.	2018.
<i>(b) Nabavke robe i usluga</i>		
Ostala povezana društva -Panonijabus	55.607	82.283

Roba i usluge se kupuju u skladu sa normalnim uslovima poslovanja.

(b) Stanja na kraju godine proizašla iz prodaje/nabavki roba/usluga

	2019.	2018.
Potraživanja od povezanih pravnih lica po osnovu udela u vlasništvu	12.929	10.551

Ostala povezana društva -Panonijabus	2.929	10.551
Obaveze prema povezanim licima po osnovu udela u vlasništvu	70	14
Ostala povezana društva -Panonijabus	70	14

**41.NETO DOBITAK/GUBITAK
ZARADA/GUBITAK PO AKCIJI**

u rsd

	31.12.2019.	31.12.2018.
Neto dobitak perioda	2.088	26.057
Neto gubitak perioda		
Pond.pros.broj običnih akcija u posedu eksternih vlasnika	330	262
Zarada po akciji (din.)	6,33	99,45
Gubitak po akciji		

42. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Društva za 2019. godinu.

Izvršena je investicija u 3 prigradska i 1 medjumesni autobus u toku februara 2020.god.,čija je vrednost 13.234 hiljada din.

Pokrenuto je 5 sudskih sporova od početka 2020.god. od strane zaposlenih I bivših zaposlenih za prekovremeni rad u ukupnoj sumi od **1.603 hilj. din.** što može dovesti do ugrožavanja likvidnosti I blokade računa tokom 2020.god.

Ministrarstvo privrede je 28.02.2020.god. dalo saglasnost za prijem u radni odnos na određeno vreme ukupno 8 lica.

Poreska uprava je 09.03.2020.god.započela kontrolu PDV-a za period 01.01.2019-30.09.2019.god.po Zahtevu za preknjižavanje sa računa PDV-a,na kom je pretplata na račun poreza na dobit,koji je Severtrans ad Sombor predao jula 2019.god.

Kontrola nije završena usled uvodenja vanrednog stanja.

SOMBOR AD

Proglašena pandemija od SZO i uvođenje vanrednog stanja u Republici Srbiji 15.03.2020. god. je dovela do potpunog prekida saobraćaja. Društvo je prestalo da ubira prihode od pazara, zaustavljenja su sva plaćanja od kupaca što je uticalo na težak trenutni položaj Severtrans a.d., a i budućnost je neizvesna.

43. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne Banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2018. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine strane valute su:

U RSD			
	2019.		2018.
EUR	117,5928		118,1946

Sombor, mart 2020.

Generalni direktor

Snežana Cico